

„Co jsem měl ještě udělat?“

Texty na tento týden

J 18,37; Ř 3,23–26; Ř 5,8; Iz 5,1–4; Mt 21,33–39; Iz 53,4; Ř 3,1–4

Základní verš

„Pilát mu řekl: ‚Jsi tedy přece král?‘ Ježíš odpověděl: ‚Ty sám říkáš, že jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ (J 18,37)

Před několika lety publikoval adventistický časopis *Guide* poučný příběh pro děti. Příběh ze středověku popisuje život chlapce Denise, sirotka, který žil u svých pěstounů. Denis vášnivě nenáviděl krále své země, protože když jednou jeho rodiče onemocněli, královi vojáci ho od nich proti jeho vůli odvedli a chlapec už své rodiče nikdy neviděl. Až mnohem později se dozvěděl, že je král oddělil, aby ochránil zdravé před nákazou strašnou nemocí – černým morem. Pravda o králi osvobodila Denise od nenávisti, kterou v sobě přechovával téměř celý život. Král jednal z lásky ke svému lidu.

Mnoho lidí se dnes dívá na Boha podobně jako malý Denis na krále. Zlo, kterého jsme svědky nebo které sami prožíváme, některé z nás přivádí k nenávisti nebo odmítání Boha. Kde je Bůh, když přichází utrpení? Pokud je Bůh dobrý, proč je zde tolik zla? Myšlenka vesmírného sporu nám pomáhá alespoň zčásti pochopit, co se ve světě odehrává, i když až bolestně mnoho otázek zůstává nezodpovězeno. Když však naše hledání odpovědí končí neúspěchem, můžeme se vždy znovu podívat na Ježíše na kříži a prostřednictvím jeho bolesti, utrpení a největší oběti vnímat, že Bohu opravdu lze důvěřovat. A to dokonce i tehdy, když máme příliš mnoho nezodpovězených otázek.

Osnova lekce

V této lekci ještě jednou nahlédneme do velkého biblického obrazu vesmírného sporu, který se týká Božího charakteru. Tentokrát se zaměříme více na výhled do budoucnosti, na to, jak tento spor dopadne a jak Bůh „očistí“ své jméno před celým vesmírem.

- ▶ J 18,36-37: Jistota Ježíšova vítězství ve velkém sporu (neděle)
- ▶ Ř 3,22–26: Velký spor a prokázání Boží spravedlnosti (pondělí)
- ▶ Iz 5,1–4; Mt 21,37–39: Velký spor a prokázání Boží lásky (úterý, středa)
- ▶ Ř 3,1–4; Zj 15,3: Očištění Božího jména před celým vesmírem (čtvrtek)

VÍTĚZNÝ KRISTUS

³⁶Ježíš řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům; mé království však není odtud.“³⁷Pilát mu řekl: „Jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ty sám říkáš, že jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ (J 18,36.37)

Osobní studium

Ačkoli na tomto světě působí nepřítel, kterého sám Kristus označil za (samozvané) „kníže tohoto světa“ (J 12,31), skutečným Králem vesmíru je Ježíš Kristus. Ježíš pro nás vydobyl vítězství a v něm můžeme zvítězit i uprostřed obtíží a utrpení. A opravdu, Kristovy skutky brání nepříteli naplno použít svou moc.

Viděli jsme, že Písmo popisuje ďábla jako toho, kdo:

1. svádí celý svět od počátku (Zj 12,9; Mt 4,3; J 8,44; 2K 11,3; 1J 3,8);
2. pomlouvá a obviňuje Boha a v nebi žaluje na jeho lid (Zj 12,10; Zj 13,6; Jb 1–2; Za 3,1.2; Ju 1,9);
3. si uzurpuje moc nad tímto světem (J 14,30; J 16,11; Sk 26,18; 2K 4,4; Ef 2,2; 1J 5,19).

Co se z úvodních veršů (J 18,36.37) dozvídáme o díle Ježíše Krista v boji proti podvodům nepřítelů? Co to znamená, že Ježíš je Král?

Písmo učí, že satan je úhlavní nepřítel, podvodník, pomlouvač, žalobce a uzurpující vládce tohoto světa. Zároveň se však z Písma dozvídáme, že Ježíš je vítězem nad satanem ve všech ohledech:

1. Ježíš „přišel na svět, aby vydal svědectví pravdě“ (J 18,37);
2. Ježíš prostřednictvím kříže prokázal tím nejvyšším způsobem Boží dokonalou spravedlnost a lásku (Ř 3,25.26; Ř 5,8), čímž vyvrátil ďáblova pomlouvačná obvinění (Zj 12,10.11);
3. Ježíš nakonec zničí království ďábla, který „ví, jak málo času mu zbývá“ (Zj 12,12; porovnej s Ř 16,20), a Kristus „bude kralovat na věky věků“ (Zj 11,15).

Na tomto místě je třeba zdůraznit, že bez ohledu na to, co satan dělá, je již poraženým nepřítelem. Pro nás je důležité, abychom se každý den opírali o Kristovo vítězství a zároveň se vírou odvolávali na zaslíbení, která jsme díky kříži dostali.

Aplikace

V souvislosti s velkým sporem víme, která strana zvítězí. Jak naše každodenní rozhodnutí ovlivňují, na které straně nakonec skončíme? Jak se můžeme už dnes ujistit, že jsme opravdu na vítězné straně?

KRISTUS – SPRAVEDLIVÝ I OSPRAVEDLŇUJÍCÍ

²²Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny, kdo věří. ²³Není totiž rozdílu: ²³všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy; ²⁴jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši. ²⁵Jeho ustanovil Bůh, aby svou vlastní smrtí se stal smírnou obětí pro ty, kdo věří. Tak prokázal, že byl spravedlivý, když již dříve trpělivě promíjel hříchy. ²⁶Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše. (Ř 3,22-26)

Osobní studium

Kristovy skutky neustále *hatí a ničí* ďáblovu dílo. Apoštol Jan píše: „Proto se zjevil Syn Boží, aby zmařil činy ďáblovy“ (1J 3,8) a „aby svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla“ (Žd 2,14). Úplná porážka nadvlády nepřítelů se však odehrává ve dvou fázích. V první fázi prostřednictvím svého díla na kříži Kristus vyvrátil satanovu pomlouvačnou obvinění. A ve druhé fázi bude satan zničen a jeho království rozbořeno.

Co prozrazuje úvodní text (Ř 3,22-26) a text Ř 5,8 o tom, jak Kristus vyvrací ďáblovu obvinění?

Poukázali jsme již na satanovy lži, kterými obviňuje Boha, že není zcela spravedlivý a milující. V Kristu však prostřednictvím

kříže Bůh poskytl nejvyšší projev své spravedlnosti a lásky.

Po Ježíšově smrti „satan pochopil, že byl odhalen. Nepadl andělé i celý vesmír měli možnost sledovat jeho jednání. Sám se projevil jako vrah. Protil krev Božího Syna, a tím se připravil o náklonnost nebeských bytostí.“ (DA 761; TV 489)

Přečti si texty Zj 12,10-12 a Gn 3,15. Jak tyto verše objasňují vesmírný význam Kristova vítězství na kříži?

Dějiny vykoupění nám poskytují řadu přesvědčivých důkazů, že Bůh vždy jedná tak, aby nakonec dosáhl toho, co je dobré pro všechny zúčastněné. Bůh Bible vždy dělá to nejlepší a nejvhodnější, co je vzhledem k probíhajícímu kosmickému konfliktu možné (Dt 32,4; 1S 3,18; Ž 145,17; Da 4,34; Abk 1,13; Zj 15,3; Gn 18,25).

Aplikace

Proč je projev Boží spravedlnosti a lásky ve vesmírném sporu tak důležitý? Když uvažuješ o kříži a o všech Božích skutcích v plánu vykoupění, jak jeho skutky posilují důvěru v Boží lásku, a to i uprostřed zkoušek a utrpení?

„PÍSEŇ MÉHO MILÉHO“

¹Zaspívám svému milému píseň mého milého o jeho vinici: „Můj milý měl vinici na úrodném svahu. ²Zkypřil ji, kameny z ní vybral a vysadil ušlechtilou révu. Uprostřed ní vystavěl věž i lis v ní vytesal a čekal, že vydá hrozny; ona však vydala odporná pláňata. ³Teď tedy, obyvateli Jeruzaléma a muži judský, rozhodněte spor mezi mnou a mou vinicí. ⁴Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Když jsem očekával, že vydá hrozny, jak to, že vydala odporná pláňata? (Iz 5,1–4)

Osobní studium

I uprostřed vesmírného sporu Bůh úžasnými způsoby projevuje svou lásku a spravedlnost. Někdo by se však mohl ptát: Měl Bůh udělat víc, než udělal, aby zabránil zlu a/nebo jej odstranil? Během našeho studia jsme poznali zázemí vesmírného sporu, který naznačuje, že Bůh jednal tak, aby respektoval svobodnou vůli nezbytnou pro maximální rozkvet vztahu lásky mezi ním a lidstvem. Kromě toho zjevně jednal v mezích morálních omezení (dohodnutých „pravidel hry“) v kontextu vesmírného sporu o jeho charakter. Tento spor může být vyřešen pouze projevy a důkazy jeho lásky.

Kdo mluví a o kom v úvodních verších (Iz 5,1–4)? Koho představují vinice a vinař? Jaký význam má jednání majitele vinice pro vinici? Jaký je výsledek?

V těchto verších Izajáš zpívá píseň o vinici. Vlastníkem vinice je sám Bůh a vinice představuje Boží lid (viz např. Iz 1,8 a Jr 2,21). Tuto píseň však můžeme aplikovat i na obraz toho, co Bůh dělá pro tento svět. Podle těchto veršů majitel vinice (Bůh) udělal vše, co mohl, pro rozkvet své vinice. Na vinici se měly urodit dobré hrozny, ale vyrostla na ní pouze „odporná pláňata“. Hebrejský termín by se dal doslova přeložit jako „páchnoucí ovoce“.

Verš Iz 5,3 se zaměřuje na slova samotného Boha, který lidi vyzývá, aby „rozhodli spor“ mezi ním a jeho vinicí. A v následujícím verši Bůh klade tu nejdůležitější otázku: „Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Když jsem očekával, že vydá hrozny, jak to, že vydala odporná pláňata?“ (Iz 5,4). Opravdu, co víc mohl udělat? Je fascinující, že sám Bůh žádá druhé, aby posoudili jeho jednání.

Aplikace

Uvažuj o kříži, na kterém se Bůh obětoval za všechny naše hříchy, v souvislosti se slovy „Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal?“ V čem tato slova nabývají v kontextu kříže zcela nového významu?

KRISTOVO PODOBENSTVÍ O ZLÝCH VINAŘÍCH

³⁷Nakonec k nim poslal svého syna; řekl si: „Na mého syna budou mít přece ohled!“ ³⁸Když však vinaři zhlédli syna, řekli si mezi sebou: „To je dědic. Pojd'te, zabijme ho, a dědictví připadne nám!“ ³⁹Chytili ho, vyvlekli ven z vinice a zabili. (Mt 21,37–39)

Osobní studium

V podobenství o zlých vinařích (Mt 21) Ježíš pokračuje tam, kde skončila píseň o vinici (Iz 5). Podobenství ještě výrazněji popisuje charakter majitele a to, co udělal ve prospěch vinice.

Přečti si text Mt 21,33–39 v kontextu otázky z Iz 5,4. Co víc ještě mohl Bůh udělat?

První část Kristova podobenství cituje přímo z písně Iz 5 o majiteli vinice a jeho vinici (viz Iz 5,2 a Mt 21,33). Ježíš pak dodává, že hospodář vinici „pronajal vinařům a odcestoval“ (Mt 21,33). Když však majitel vinice dvakrát poslal své služebníky (proroky) posbírat úrodu, vinaři, kteří měli vinici pronajatou, zbili a zabili jeho služebníky (Mt 21,34–36). Nakonec poslal svého syna (Ježíše) s tím, že na jeho „syna budou mít přece ohled“ (Mt 21,37). Ale zavraždili i syna, protože si řekli: „To je dědic. Pojd'te, zabijme ho, a dědictví připadne nám!“ (Mt 21,38). A nakonec to i udělali: „Chytili ho, vyvlekli ven z vinice a zabili“ (Mt 21,39).

Co víc mohl udělat? Otec nás tak miloval, že dal svého milovaného Syna (J 3,16). Jde-li o takový vesmírný konflikt, jak je zde naznačeno, nemohl být předčasně urovnán použitím Boží moci, ale vyžadoval nejprve veřejné zjevení Božího charakteru. To se uskutečnilo prostřednictvím Kristova díla (Ř 3,25.26; Ř 5,8). Co víc bychom si mohli přát, než že se Bůh (v Kristu) vydal na smrt za nás, aby nás mohl ospravedlnit, aniž by jakýmkoli způsobem slevil ze své spravedlnosti a dokonalé lásky?

Událost kříže ukazuje, že Bůh udělal vše, co se dalo, aby zmírnil a odstranil zlo, aniž by nějak negativně ovlivnil růst skutečné lásky. Kdyby měl Bůh k dispozici nějakou vhodnější cestu, nevybral by si ji? Přestože lidé ve vesmírném sporu nesmírně trpí, nejvíce ze všech trpí samotný Bůh. Když se podíváme na kříž, můžeme vidět, jak ohromné utrpení a jakou nesmírnou bolest přinesl hřích samotnému Bohu. Ale svoboda vycházející z podstaty lásky je tak posvátná, že Kristus byl ochoten to vše pro nás podstoupit.

Aplikace

Přečti si verš Iz 53,4. Či „nemoci“ a „bolesti“ nesl Kristus až na kříž? Co se z toho dozvídáme o všem, co pro nás Bůh udělal a co ho stála naše záchrana?

OČIŠTĚNÍ BOŽÍHO JMÉNA

¹Co má tedy žid navíc? A jaký je užitek obřizky? ²Veliký v každém ohledu! Předně ten, že židům byla svěřena Boží slova. ³A co když někteří byli nevěrní? Nezruší jejich nevěrnost věrnost Boží? ⁴Naprosto ne! Ať se ukáže, že Bůh je pravdivý, ale „každý člověk lhář“, jak je psáno: „Aby ses ukázal spravedlivý ve svých slovech a zvítězil, přijdeš-li na soud.“ (Ř 3,1–4)

A zpívali píseň Božího služebníka Mojžíše a píseň Beránkovu: „Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí; spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů.“ (Zj 15,3)

Osobní studium

Bůh nakonec obhájí své jméno ve všech směrech. Prostřednictvím toho, jak se Otec, Syn a Duch svatý podíleli na plánu vykoupění, se dokonalá Boží spravedlnost a láska projeví nade vší pochybnost (viz Ř 3,25.26; Ř 5,8).

Uvažuj o úvodních verších (Ř 3,1–4) v kontextu veršů Iz 5,3.4. Co se z nich dozvídáme o Bohu, který se ve vesmírném sporu obhájil jako spravedlivý a laskavý?

V Římanům 3 a Izajášovi 5 vidíme, že Bůh (v určitém omezeném smyslu) vyzývá obyčejné stvořené bytosti (lidí), aby posoudili jeho charakter, i když na to nemáme nárok, právo ani postavení. Nakonec, až budou otevřeny všechny „knihy“, uvidíme důkaz, že Bůh je dokonale spravedlivý a jedná čestně. Bůh se obhájí před vším inteligentním stvořením.

Přečti si verše Zj 15,3 a Zj 19,1–6. Co tyto verše říkají o obhájení Božího jména na konci věků?

V celém Písmu vidíme, že Bohu záleží na tom, abychom ho správně vnímali. Proč? Nemůžeme mít totiž hluboký vztah lásky s někým, o jehož charakteru pochybujeme

a komu nedůvěřujeme. Pokud by někdo řekl vašemu nynějšímu nebo budoucímu manželskému partnerovi hrozné lži o vašem charakteru, udělali byste vše možné pro to, abyste taková tvrzení vyvrátili. Pokud by totiž váš partner těmto lžím uvěřil, zničilo by to váš láskyplný vztah.

Díky kříži a zjevenému plánu vykoupění nakonec všichni uznají, že Bůh je laskavý a spravedlivý. V předadventním soudu se Bůh obhájí před celým vesmírem.

A nakonec se Bůh obhájí i po Ježíšově příchodu, při soudu během milénia, kdy budou vykoupění dokonce „soudit anděly“ (1K 6,2.3). Vykoupění dostanou příležitost přezkoumat záznamy a sami se přesvědčit, proč Bůh jednal tak, jak jednal, a že všechny Boží soudy byly vždy a jen dokonale spravedlivé a laskavé. Kdo z nás nemá mnoho otázek, na které potřebuje znát odpověď? Než bude všemu konec, dostaneme odpovědi i na naše – často palčivé a bolestné – otázky (viz 1K 4,5).

Nakonec se skloní každé koleno a každý jazyk vyzná, že Ježíš je Pán (Fp 2,10.11). To vše je součástí obhájení Božího charakteru.

Aplikace

Až budeme znát pozadí všech událostí, uznáme, že náš nebeský Otec pro nás udělal to nejlepší, co mohl. Může ti toto vědomí pomáhat již dnes, kdy prožíváš něco těžkého a máš otázky bez odpovědí?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 42. kapitolu „Vítězství lásky“ z knihy *Velké drama věků* (GC 662–678; VDV 427–437), případně také z knihy *Svědectví pro církev* (9. svazek) kapitolu „Odměna za spravedlivé úsilí“ (9T 285–288).

„Všechno, co nás v Boží prozřetelnosti mátló, nám bude vyjasněno v budoucím světě. Všechno nepochopitelné bude vysvětleno. Odhalí se nám tajemství milosti. Tam, kde naše omezená lidská mysl nacházela jen zmatek a nesplněná zaslíbení, uvidíme nejdokonalejší a nejkrásnější harmonii. Poznáme, že nekonečná láska nám pomohla při prožívání zkušeností, které se nám zdály být velmi těžké. Když pochopíme něžnou péči toho, který působí, že všechny věci spolupracují pro naše dobro, budeme mít nevýslovnou radost a cítit plnost slávy.“ (9T 286)

Otázky k rozhovoru

1. *Kdy a v čem jste měli problém pochopit Boží jednání? V čem je pro vás potěšením vědomí, že Bůh všechny naše nejasnosti nakonec vyjasní?*
2. *Uvažujte, čeho se Kristus vzdal, aby se stal člověkem a zemřel za tento svět. Zamyslete se nad tím, co se z toho dozvídáme o Boží lásce a o tom, zda můžeme Bohu důvěřovat. Co víc mohl Bůh udělat?*
3. *Co je důležité na Božím „jménu“? Jaké důsledky má pro nás, když se nazýváme křesťany? Jakými způsoby křesťané znevažovali Kristovo jméno? Co můžeme udělat v našem okolí, abychom lidem ukázali, jak vypadá následování Krista v praxi?*
4. *I naše nejlepší „odpovědi“ týkající se problému zla jsou v konečném důsledku nedostatečné a neúplné. Co můžeme v praxi udělat, abychom se přiblížili k těm, kdo trpí? Jak můžeme pomáhat zmírňovat utrpení v tomto světě, zatímco čekáme na závěrečné, eschatologické řešení problému zla, které může přinést pouze Bůh?*
5. *Zamyslete se více nad textem Iz 53,4, o skutečnosti, že Kristus nesl naše „nemoci“ a „bolesti“. Co z toho, co se stalo na kříži, nám pomáhá pochopit (1) plán spasení a (2) co Boha stála naše záchrana?*